

Entrevista

“Polonesos i russos són més a prop que mai”

Maciej Stasinski

Periodista polonès

Maciej Stasinski (Varsòvia, 1955) és periodista de *Gazeta Wyborcza*, el diari més important de Polònia, a més de corresponsal de *La Vanguardia* des del 1981.

—A molts els ha sorprès la reacció de Rússia: es va declarar un dia de dol, es va emetre el film *Katyn* per televisió... Pot significar un punt d'inflexió de les relacions entre Varsòvia i Moscou?

—Els primers sorpresos hem estat els polonesos. La reacció ha estat fenomenal i impecable per part de les autoritats russes. No tan sols van ser allí abraçant el cap d'estat, sinó que hi hagué missatges en directe en la televisió, van tenir cura de la investigació i dels familiars... Per tant, pot representar un tomb. Si més no, hi ha un sentiment compartit de solidaritat i simpatia que, juntament amb el reconeixement d'una responsabilitat inequívoca de la Unió Soviètica del crim de Katyn, pot traduir-se en un desgreuge en el sentit de reconduir les relacions russo-poloneses, almenys pel que fa a un passat que fins ara ens ha dividit.

—La reconducció de les relacions entre Rússia i Polònia, per les circumstàncies en què s'ha produït, resulta paradoxal.

—No del tot, perquè la celebració de Katyn entre Tusk i Putin, dies abans, era planificada. Ara bé, la reacció dels russos és un element posterior addicional que se sobreposa a l'acte de desgreuge. No és paradoxal, és tràgic que un sentiment de dol per una tragèdia haja de repercutir sobre les reaccions històriques de dos països.

—Diríeu que avui polonesos i russos són més a prop que mai el darrer segle?

—Diria que sí. Ara bé, no sé en quina mesura tot aquest sentiment es traslladarà a la geopolítica. No crec que gaire, perquè una cosa és netejar la hipoteca, i una altra la relació entre dos estats amb interessos i aliances tan diferents.

—Com ha viscut Polònia la tragèdia aèria?

—Ha estat un xoc molt profund que ha deixat el país en un dol compartit. Tot això va canviar a mitja setmana, quan es va anunciar que Lech Kaczynski seria soterrat a la cripta de la catedral reial, a Wawel, al costat del mariscal Jozef Pilsudski, heroi que el 1918 va ajudar Polònia a recuperar la independència. Això és d'un nacionalisme i un personalisme fora de tota regla. És una prepotència martiro lògica impresentable. Provar de convertir un president, pel cap baix polèmic i molt criticat, que dividia aquest poble en

PRATS I CAMPS

bàndols oposats, en heroi nacional i posar-lo a la cripta al costat del pare fundador de la independència, és una barbaritat. Hi ha molta mobilització contra aquesta decisió. Han aconseguit que el dol s'evapore.

—Creieu que la tragèdia pot dulcificar el perfil de Lech Kaczynski, en vida un home controvertit?

—Paradoxalment, la mort l'ha salvat d'una mala memòria. Si no haguera mort i s'haguera presentat a les eleccions no hauria tingut cap possibilitat de guanyar. No tenia cap possibilitat de passar a la història com un gran polític.

—Què pot ocórrer a les pròximes eleccions?

—No en tinc ni idea. Caldrà esperar.

—Què seria millor per a l'estabilitat de Polònia, una convivència entre Llei i Justícia i Plataforma Ciutadana o una victòria de Plataforma Ciutadana?

—El segon, sense dubte. L'hostilitat entre el partit del govern i el del president mort és tal que una convivència només promet més conflictes.

Violeta Tena